

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Sivula, A. (2023) Datasta lisäarvoa yritysten toimintaan. TAMK-johtoryhmäblogi, 14.3.2023.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkjohtoryhma/johtoryhma/datasta-lisaarvoa-yritysten-toimintaan/>

Datasta lisäarvoa yritysten toimintaan

14.3.2023

Dataa on kuvattu uudeksi öljyksi. Sitä se ei tokikaan ole, mutta siitä saatava lisäarvo eri toimialoilla on merkittävä. Meillä TAMKissa on tällä hetkellä useita hankkeita, joissa data on keskiössä. Näiden hankkeiden osalta kehitämme Pirkanmaalla sijaitsevien yritysten datavalmiuksia sekä myös omaa osaamistamme. Data ja tiedolla johtaminen on osa ammattikorkeakoulussa tapahtuvaa toimintaa esimerkiksi mittareiden osalta.

Data liittyy 100% digitalisaatioon – ilman dataa ei ole myöskään digitalisaatiota. Data mahdollistaa uusien innovaatioiden synnyn, kuten esimerkiksi uusien tuotteiden ja palveluiden. Nämä taas puolestaan tuottavat yritykselle liikevaihtoa ja tätä kautta parhaimmillaan voittoa. Dataa voidaan pitää yrityksen pääomana, vaikka se ei näykään suoraan yrityksen taseessa. Yritykset julkaisevat tietotilinpäätöksiä, jossa kuvataan datan käyttöä ja sen lisäarvon tuottoa osana yrityksen toimintaan.

Yritykset ja myös muut organisaatiot hyötyvät datasta eri näkökulmista. Dataa voidaan käyttää osana päätöksentekoa, jolloin puhutaan faktoihin perustuvasta päätöksenteosta ja myös siihen liittyvästä johtamisesta. Toisaalta dataa on mahdollista hyödyntää lisäarvon tuottajana jo olemassa oleville tuotteille sekä teknologioille, kuten esimerkiksi sykemittareille. Tällöin datasta tulee välttämätön osa yrityksen toimintaa ja sen tuotteita sekä palveluita.

Datasta puhuttaessa mainitaan usein myös tekoäly. Tekoälyllä tarkoitetaan koneen kykyä tuottaa lopputulos, joka on rinnastettavissa tavalla tai toisella ihmisälykkyyteen. Usein puhutaan myös koneoppimisesta, joka terminä kuvaa paremmin, mistä oikeasti on kysymys.

Kone oppii lähtökohtaisesti sille syötetystä datasta. Jos data on huonoa, niin koneoppimismallista tulee myös tällöin huono tai jopa käyttökelvoton. Koneen päättely ei toimi tällöin oikealla tavalla. Datan laadulla on näin ollen suuri vaikutus myös osana tekoälyä. Tekoäly ei ole sinänsä vielä laajasti levinnyt ilmiö ammattikorkeakouluissa, mutta selviä merkkejä tekoälystä osana opintoja on löydettävissä jo nyt. Näistä yksi esimerkki on laajaa uutisointia saanut ChatGPT, joka on yksi esimerkki tekoälysovelluksesta.

Miten dataa voi hyödyntää esimerkiksi matkailualan yrityksissä?

Dataa voidaan hyödyntää monin eri tavoin eri toimialoilla. Valmistavaa teollisuutta ja teknologiayrityksiä käytetään usein esimerkkinä datan laajamittaisesta hyödyntämisestä osana liiketoimintaa. Toisaalta kaikki toimialat voivat hyödyntää dataa eri näkökulmista. Miten dataa voisi sitten hyödyntää vaikkapa matkailuliiketoiminnassa? Tähän olen koonnut muutamia esimerkkejä.

- **Asiakaskokemuksen parantaminen.** Chatbotit asiakkaiden kysymyksiin vastaamiseen sekä muun muassa huonevarauksiin sekä paikallistamaan paras ravintola ja muita aktiviteetteja matkakohteessa.
- **Markkinoinnin optimointi.** Yritykset voivat etsiä oikeita kohderyhmiä sekä kehittämään esimerkiksi markkinointistrategioita.
- **Toimintojen optimointi.** Yritykset voivat optimoida resurssiaan tekoälyllä esimerkiksi huoltojen suunnitteluun ja toteuttamiseen.
- **Innovaatiot ja kasvu.** Uudet tuotteet ja palvelut, kuten muun muassa mobiiliapsit ja tarpeen ennakointi.
- **Turvallisuus.** Matkailijoiden tietojen tarkastus sekä esimerkiksi kamerat ja kuvan tarkempi analysointi.
- **Brändin rakentaminen.** Alueen tunnetuksi tekeminen datan avulla.

Nämä ovat yksittäisinä esimerkkeinä. Tapoja on siis monia olemassa olevan datan hyödyntämiseen. Lisäksi dataa on nykypäivänä helppo hankkia lisää esimerkiksi erilaisilla sensoreilla tai osana yrityksen omia prosesseja.

Millaisia tapoja sinulle tulee mieleen?

Kirjoittaja: Ari Sivula, vararehtori, TKIO